

Anul 65

Seria II

Nr. 814

Biblioteca Centrală
Regională
Hunedoara-Deva

ALBINA

REVISTA SAPTĂMINALĂ A AȘEZĂMINTELOR CULTURALE

Joi

1 august 1963

8 pagini —

15 bani

Printre numeroșii concurenți prezenți pe scena fazel regionale Giurgiu, de un frumos succes s-a bucurat și solista Maria Drăgulin de la S. M. T. Drăgănești-Vlașca.

SEARA

Seara, un tutun și amintiri
și un zbor, abia glăciț, de graur.
Lingă umeri, niște trandafiri,
sus, o lună ca un ban de aur.

Pe fereastră, iese, în cămin,
liniștea ca o mireasmă dulce.
Cineva, cu glas duos de lin
a chemat copiii să se culce.

Parcă-aud vecinii respirând
și îi văd frumoși în așternuturi.
Iar din spre fîntini, un spic de vînt
mi-a adus ecouri de săruturi.

Liniștea aceasta o visam
din strămoși, la fiecare cină.
Cu mult prețuitul ei balsam
cu neprihănită ei lumină.

Liniștea aceasta ne venea
ca un dor din vremuri viitoare,
lumina de-asupra ca o stea
îmbia, din timp, ca o culoare.

Azi îmi stă pe umăr ca un braț
liniștea cu nemăispusa-i vrajă,
pentru care toți sîntem chemați
să îi stăm, hotărîtor, de strajă.

AL. ANDRÎTOIU

ÎMPLINIRI

Am horit ca Horia, știu ;
am cîntat numai ce-i viu.

N-aș trăi, n-aș fi ce sînt,
fără reazim pe pămînt.

Pulbere aș fi, ori nor,
fără leagăn în popor.

Fără frați, fără surori,
stînși aș fi, ca stînșii sori,
ochii mei cutezători.

N-aș privi-n obraji senini
dansul veșnicei lumini,
cugetatele isprăvi
din fîntîni țîșnind spre slăvi...

Amplu-n cîntec, larg în zbor,
mi-s ca veacul, visător.

Și-am avut un singur vis —
iată-l... trandafir deschis.

GEORGE DEMETRU PAN

TREPTELE MĂESTRIEI

Șala incremenise în ascultare. Se azeau doar pașii apăsați ai dansatorilor. Se porniseră încet, încet, ca în cunoscutele versuri ale lui Coșbuc: „Trei pași la stînga binîșor / Și alți trei pași la dreapta lor / Se prind de mîini și se desprind / S-adună-n cerc și iar se-ntind / Și bat pămîntul tropotînd — în tact ușor“. Jocul creștea în intensitate întocmai unui șuvoi năvalnic. Urmăream mișcările lor vioaie și greu ne venea să credem că sub frumoasele lor pălării se ascund atîtea fire argintii. Fețele dansatorilor exprimau bucurie multă și entuziasm. Că e mare lucru ca acum, la mai bine de jumătate de veac, să realizezi ceea ce în tinerețe nu ai avut posibilitatea. Și pentru Mihai N. Mihai, care în curînd va împlini șapte decenii, Gică Paraschiv sau Alexandru Pricopie, care au înscris pe răbojul anilor mai bine de 60 de ierni, mulțumirea e cu atît mai mare cu cît se spune, și nu fără temel, că sînt cei mai de frunte artiști din Răzmișrești.

Am ales acest moment din spectacolul prezentat de formațiile de artiști amatori din raioanele Videle, Drăgănești-Vlașca, raionul și orașul Giurgiu pentru că el ni s-a părut cel mai emoționant. Dar la faza regională a celui de al șaptelea concurs au fost multe formațiile care au adus pe scenă întreaga bogăție și varietate a folclorului nostru. Fie-

care s-a străduit să prezinte floarea cea mai frumoasă din neasemuitul buchet al creației populare locale. S-au întrecut formații cu vechi tradiții artistice, cu colective care abia cu ocazia acestui concurs au primit botezul rampei. Împreună au oferit spectatorilor din Giurgiu, prezenți în zilele de 27 și 28 iulie la Casa raională de cultură, spectacole la care înalta ținută artistică a fost elementul dominant.

Ansamblurile corale din Drăghiceanu-Giurgiu și Tătărești-Videle au impresionat prin acurateța interpretării, prin sincronizarea perfectă a vocilor. Frumusețea costumelor naționale a venit să întregască frumusețea cîntului și jocului, într-un tot artistic armonios. Cei mai mulți dintre participanți se aflau cu o zi înainte pe lanurile nesfîrșite, acolo unde se strînge acum aurul ogoarelor. Dintre brigăzile artistice s-au remarcat cea a mecanizatorilor de la S.M.T. Drăgănești-Vlașca, a colectivităților din Epurești și a celor din Grădinari.

Am văzut programul susținut de brigada artistică din Epurești și am înțeles cu toții cu cîtă dragoste privesc colectivității averea lor obștească, cît de scumpă le e gospodăria colectivă, avutul, viitorul ei. Programul prezentat de acești amatori? Un adevărat poem închinat muncii înfrățite.

Am încercat la acest spectacol și un regret. Acela

că, supunîndu-ne regulamentului concursului, nu am putut bîsa nici una dintre formații. Altfel am fi dorit cu toți cei de față să-i mai vedem o dată pe călușarii din Călugăreni sau pe cei din Mihai Brașu. Jocul lor, susținut tot timpul într-un ritm însuflețit, cu o sincronizare perfectă, ne-a cucerit și entuziasmat.

Adeseori, în timpul spectacolului, atmosfera în sală a fost atît de entuziastă, emoția în fața măiestriei interpretării atît de puternică, încît și sobrietatea cunoscută a juriului a fost învinsă. Așa s-a întîmplat după evoluția cîntăreților de muzică populară Maria Drăgulin (Drăgănești-Vlașca) și Mimi Epurescu (Videle), al căror repertoriu liric, de o mare sensibilitate artistică a întrunit sufragiile tuturor.

Seara tîrziu, cînd luminile scenei s-au stins, reveneau în minte cîrmepele din program. O întrecere frumoasă care a angrenat talentele din trei raioane ale regiunii București. Dar mai presus de întrecere, urcare valorică pe scara măiestriei artistice spectacolul prezentat la Giurgiu a însemnat și o manifestare a bucuriei vieții noi, a înțelegerii depline a minunatelor vremi pe care le trăim. Dorim oricînd, o reîntîlnire cu acești minunați artiști amatori.

ION MIHIT

In arhiva Comisiei pentru răspândirea cunoștințelor cultural-științifice de pe lângă Comitetul pentru cultură și artă al regiunii București se găsesc multe adrese oficiale cu antet, semnături și ștampile în care, alături de veșnicul „vă rugăm să...”, poți citi asemenea întrebări: Cum s-a născut viața pe pământ? Cum se tratează cancerul? Când se aplică mai bine prașila? De ce trănetele se produc numai vara și nu și iarna, deși uneori plouă și în acest anotimp? Ele sînt adresate brigăzilor științifice — astăzi oaspeți obișnuiți ai satelor — și arată cît de bine venită este activitatea de răspîndire în mase a cunoștințelor cultural-științifice.

UN MILION TREI SUTE DE MIL..

Aceasta este cifra participanților la conferințe, întâlniri cu brigăzile științifice și consultații pe felurite teme în regiunea București, în primele cinci luni ale acestui an. Cifra este cu atît mai grăitoare cu cît ea nu este departe de totalul populației regiunii.

Legătura cu știința, cu sarcinile de seamă, pe care ea este în stare să le rezolve devine tot mai strînsă prin prezența activă a unui număr crescînd de intelectuali la sate. Nu încapă îndoială că colectivității din Lehliu-sat nu vor uita cu ușurință ceea ce numesc ei astăzi „întîmplarea cu sfeclă”. În luna mai a acestui an o brigadă științifică, avînd în mijlocul său pe academicianul Amilcar Vasiliu, se afla în trecere prin acele locuri. Cunoscutul om de știință nu a putut să nu observe însă că lucrările pe culturile de sfeclă nu erau tocmai bine executate. Și, cu toate că brigada avea drum în altă comună, specialiștii s-au oprit la Lehliu. Au intrat la gospodăria colectivă și au arătat celor în drept ce nu era bun la cultura de sfeclă. Cît de prețioase au fost aceste

sfaturi s-a văzut după nu mai mult de cîteva săptămîni, cînd brigada a revenit în comună. Sfecla era rărită cum trebuie, iar dăunătorii stîrpiți, astfel încît plantele se dezvoltau în voie.

Colectiviștii din Nenculești, raionul Alexandria își pusese la un moment dat în gînd să creieze o ciupercărie. Ei întîmpinau însă anumite greutăți. Într-o duminică a sosit în comună o Ligadă științifică. Profitînd de acest prilej, colectiviștii au cerut sfaturi concrete în vederea realizării a ceea ce hotărîseră. Împreună cu oaspeții au discutat totul în amănunțime și la pușin timp după aceea, ciupercăria a fost înființată.

CÎND? CUM? DE CE?

fică. Profitînd de acest prilej, colectiviștii au cerut sfaturi concrete în vederea realizării a ceea ce hotărîseră. Împreună cu oaspeții au discutat totul în amănunțime și la pușin timp după aceea, ciupercăria a fost înființată.

SETEA DE A CUNOAȘTE

E de la sine înțeles că cea mai importantă parte a activității brigăzilor științifice — și a muncii de răspîndire a cunoștințelor cultural-științifice în general — privește problemele producției agricole, vegetale și animale. Această activitate are însă aspecte felurite și este îmbucurătoare inițiativa acelor brigăzi științifice care au reușit să folosească cele mai convingătoare și atrăgătoare mijloace pentru a face înțelese marile adevăruri pe care trebuie să le cunoască toată lumea.

Oricine poate vedea cum, cu ajutorul unor aparate electrice nu prea complicate, se pot „arunca” trănete întocmai cum se întîmplă în natură. Oricine poate privi de aproape colții unui mamut care trăia

cîndva pe meleagurile noastre sau uneltele primitive de piatră ale celor mai îndepărtați strămoși ai omului. Cu ajutorul materialelor puse la îndemîna de Comisia regională pentru răspîndirea cunoștințelor cultural-științifice sau de forurile locale, sîtenii înțeleg mai bine care este originea și evoluția omului, care este rînduiala Universului, cum se desfășoară o eclipsă de soare sau de lună, ce se află în străfundurile pămîntului. Cînd, cum, de ce? Aceste întrebări revin tot timpul pe buze. Ele oglindesc setea de a cunoaște ce însufletește pe colectiviști și care este din ce în ce mai mult satisfăcută.

CONSULTAȚII LA LOCUL DE MUNCĂ

Activiști de partid și de stat, profesori, juriști, oameni de artă, țîn cu regularitate conferințe la căminele culturale sîtești sau în orașele regiunii. La căminele culturale au loc foarte des manifestări diferite: seri de întrebări și răspunsuri, seri de calcul comparativ, „călătorii” pe hartă, jurnale vorbite etc.

Una din formele cele mai eficace de răspîndire a cunoștințelor agrozootehnice o constituie consultațiile științifice pe care specialiștii le dau deobicei chiar la locul de muncă — la fermă, pe tarla etc.

La toate acestea trebuie adăugată activitatea celor cîteva zeci de lectorate care funcționează în satele, întreprinderile și instituțiile din regiune și cele 12 universități populare cu 1500 de cursanți.

Activitatea intensă, neîntreruptă de răspîndire a cunoștințelor cultural-științifice este o dovadă a grijii pentru ca în satele regiunii să pătrundă mereu mai multă lumină. Mai multă lumină în sufletele sutelor de mii de oameni care își însușesc cultura, desăvîșind construcția socialistă.

ANDREI PETCULESCU

UN EVENIMENT ÎN ISTORIA DISCULUI ROMÎNESC

Antologia muzicii populare romînești

„Muzica este una din comorile cu care România se poate mîndri”. Nici cînd cuvintele lui Enescu — profundă mărturie a dragostei și care poporul cultivă frumusețile artei — n-au fost mai actuale decît în zilele noastre cînd creația ca și arta interpretativă au dobîndit dimensiuni cu totul deosebite reflectînd viața nouă ce a înflorit pe meleagurile țării.

Fără îndoială că una din cele mai interesante laturi ce demonstrează avîntul creației muzicale romînești este grija neostenită de a scoate la iveală, de a difuza în mase comorile de frumusețe dăltuite veacuri de-a rîndul de poporul nostru în cele mai diverse forme de manifestare ale artei populare.

Această activitate de cercetare folclorică desfășurată de zeci de cercetători ai Institutului de Folclor, publicarea sistematică a unor cuprinzătoare monografii închinete creației populare, editarea necontenită a unor cîntece și jocuri populare ce stau la baza activităților desfășurate de mișcarea artistică de amatori — iată numai cîteva dintre acțiunile menite să ducă la o temeinică cunoaștere a creației populare.

Alăturîndu-se acestor manifestări, Casa de discuri „Electrecord” a difuzat zilele acestea unul dintre cele mai interesante cicluri din imprimările sale: o culegere de discuri menite să constituie o amplă antologie „pe viu” a muzicii populare romînești.

Cele șase discuri apărute pînă în prezent reușesc astfel să dăruiască iubitorilor muzicii prin intermediul unor artiști populari de mare valoare (înregistrările sînt rodul unor imprimări făcute direct la fața locului) o vastă gamă de cîntece și jocuri din uriașul repertoriu folcloric romînesc. Astfel, după trecerea în revistă a instrumentelor muzicale populare (de la buciom și tîlnic la fluiet și taragotă) realizatorii antologiei au înregistrat pe celelalte discuri o serie de cîntece propriu-zise și jocuri din Transilvania, Banat, Moldova, Dobrogea, Muntenia, Oltenia care formează repertoriul melodic cel mai bogat și totodată cel mai viabil al folclorului nostru. Apoi o serie de exemplificări din mai toate regiunile țării a folclorului obiceiurilor (datini de iarnă, primăvară și vară, cîntece de înmormîntare, cîntece de nuntă) precum și o gamă completă de doine, balade și lucrări aparținînd creației muzicale păstorești, atît de bogat reprezentate în patrimoniul muzicii noastre populare.

În ansamblul acestor impr-

mări un interes cu totul deosebit îl prezintă discul cuprinzînd manifestările ce se includ în cadrul folclorului obiceiurilor, puternic vestigiu al trecutului, reflectare a luptei omului pentru supunerea naturii înconjurătoare. Remarcabile sînt din acest punct de vedere ineditele colinde din Hunedoara precum și „Plușorul”, „Jocul caprelor”, „Jocul ursului”, manifestări ale datinilor de iarnă în satele din nordul Moldovei.

Cuprinzătoare sinteză a ceea ce este mai semnificativ în creația artistică populară, ciclul de imprimări difuzate de Casa de discuri „Electrecord” reprezintă un eveniment remarcabil în istoria discului romînesc, merit fiind pe de o parte să pună la dispoziția folcloriștilor din întreaga lume o antologie vie a creației populare romînești, iar pe de altă parte să ofere iubitorilor muzicii din țara noastră, activiștilor culturali, un mijloc eficient pentru o răspîndire cît mai profundă a celor mai reprezentative creații populare din cele mai diferite regiuni ale țării.

IOSIF SAVA

ÎNVĂȚA
TOAREA

Cînd intră în clasă,
Se simte
Arbore drept al luminii
Și-n dăruiere și-upleacă
Creanga spre frunțile tinere,
Să îi culegă ușor
Fructele toate, arzînd.

RUSU VICTOR

BALOGH LUDOVIC — *Cosași* (linogravură).

CRONICA FILMULUI • CRONICA FILMULUI • CRONICA FILMULUI

„Mărul discordiei”

În puține cuvinte intriga noii producții a studioului „Mosfilm” ar fi următoarea: Preocupat de bunăstarea colhozului, dornic de a-i spori averea în cel mai scurt timp, președintele Rudenko este gata să treacă însă peste interesele generale ale poporului. El încearcă să vîndă merele colhozului ucrainean din Zatișnoie pe piețele din Siberia, la un preț mult mai mare decît cel pe care i-l-ar fi oferit comerțul de stat raional. Convins că a avut o idee deosebită, el speră că prin această chiverniseală ușoară va putea construi comunismul izolat, numai în colhozul său, înaintea celorlalți.

Modul în care, fără urmă din didacticismul atît de supărător în unele filme asemănătoare, colonelul Koval (a cărui divizie după ce eliberase satul în timpul războiului, sădise livada de meri cu pricina) reușește să-l pună la punct pe Rudenko, constituie unul din meritele comediei cinematografice „Mărul discordiei”.

De la prima secvență — în care un cocoș pîntenat urmărește cu atenție secundarul ceasului pentru a cînta la ora exactă — și pînă la sfîrșit, filmul abundă în scene de un umor consistent. Secvențele în care o urmărit trio-ul leneșilor, visul lor, discuția „în ritm de polcă” dintre Koval și Rudenko, ca și glumele bine plasate prin care primul năruie întreaga strategie a celui de-al doilea, sînt cîteva din momentele cele mai gustate ale comediei regizate de Valentin Plucek, cel ce a pus mai înainte în scenă piesa cu același nume a dramaturgului M. Biriukov la Teatrul de satiră din Moscova.

Demne de remarcat în „Mărul discordiei” mai sînt interpretarea dată de actorul E. Vesnik lui Rudenko (care ne apare la început ca un „păun fără coadă”, cum îi numește un personaj, dar care, om gospodar și priceput de altfel, se trezește pînă la urmă la realitate), precum și imaginea semnată de T. Lebeșev, ce reușește să ne facă să simțim frumusețea naturii ucrainiene.

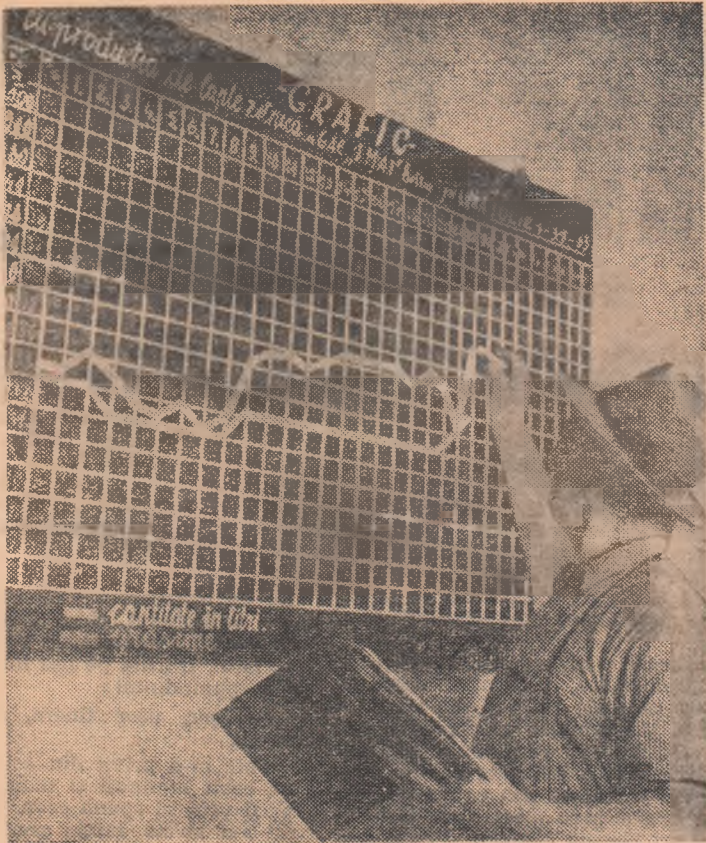
O comedie care — vizionîndu-se cu plăcerea și cu amuzamentul specific genului — vehiculează cu idei majore, satirizează diferite mentalități retrograde, utilizînd rezolvări de loc didactice, șablonarde.

VLADIMIR PANĂ

Formașla de Mule-
rași a căminului
cultural din Mihă-
lești, raionul Rim-
nicu-Vlcea.

G.A.C. Beltiug, raionul Satu-Mare. Șeful de fermă, Ioan Gross, înregistrează producția zilnică de lapte pe graficul lunar.

Socotitorul brigăzii

Munca socotitorului de brigadă nu e o funcție legată numai de cifre, dosare — de mică importanță — așa cum de multe ori inclinăm s-o apreciem. În fișele de pe masa socotitorului, în fiecare seară se concentrează munca cinstită a harnicilor colectivizți în cifre și fapte.

Cu aceste gânduri, în biroul brigăzii a 4-a din satul Chinari, de dimineață și până seara târziu socotitorul brigăzii, tovarășul Alexandru Puni, lucrează aplecat pe foile de hirtie. Răsfoiește cu atenție normatorul, se oprește la aliniatul unde se consemnează prășitul și răritul sfeclei de zahăr, sau al altor munci, apoi începe calculul. Coloanele se aliniază în ordine și rezultatele se înscriu în fișele individuale, ca pe urmă să se centralizeze în registrul intitulat: „Evidența zilelor-muncă efectuate de membri și a decontărilor în natură și bani”.

Disciplina în muncă e cheia vieții sale. Cu o înfățișare blândă, plăcută și totdeauna binevoitoare, explică oricărui colectivizat felul cum i s-a calculat norma, cite puncte i se cuvin la munca respectivă pe unitatea de suprafață pișșită. Nici o diră nu-i încrețește fruntea și nu i se înăsprește vorba niciodată.

Într-o zi, o colectivistă a venit nemulțumită în birou. Zicea că a găsit o greșeală în evidența lunară.

— Mătușă Marie, nu te supăra, să cercetăm și, de-l greșeală, s-o corectăm. Vorba ceea: ai știut să greșești, trebuie să ști și să te corectezi.

— Vezi, Alexandre! ași trecut mai puțin cu 60 de puncte. Am notat în carnet și-l munca me.

Amindoi au început să controleze înregistrările efectuate în fișa individuală.

— Aici nu se potrivește, fiule! Ar trebui să fie o zi-muncă și 20 de puncte ca-n carnetul meu.

Mătușă Maria își aminti de ziua aceea la prășitul porumbului — îl atrase atenția satisfăcută că a găsit greșeala.

Socotitorul cercetă din nou. Cercetă și caietul brigadierului. Căsi alte femei pontate la fel. Se concentrează. După câteva minute de meditație adincă îi vorbi calm:

— Să ne amintim bine. În ziua aceea, după-masă a plouat. Ți-aduci aminte? Am vorbit aici, în antreu. Femeia duse degetul la frunte. Îi era oarecum să recunoască. Se codi un timp, apoi recunoscu. Cu răbdare, Alexandru o invită pe scaun și-i explică cum s-a făcut pontarea pe 6 ari.

— Să fie cu iertare că te-am reținut de la muncă. N-oi mai scrie din a-ducere aminte, ci le-oi ține și eu la zi, cum văd că le ții tu.

— Doar îi munca noastră cinstită în colectivă, mătușă Marie, și trebuie s-o ținem la rind! — o lămură socotitorul mulțumit că i-a ieșit încă o socoteală la bun sfârșit în ziua aceea.

ION CAZAN
satul Chinari,
regiunea
Mureș-Autonomă
Maghiară

PESCARIILE COLECTIVEI

În această zi, rindul să pregătească borșul de pește era al lui moș Vicol, unul din cei mai vîrstnici pescari din brigada piscicolă a G.A.C. Năvodari. În timp ce întea focul de sub cazanul înnegrit de fum, arunca din cînd în cînd privirile pe întinsul de argint topit al mării să vadă dacă se întorc bărcile din larg. Deprînși cu strălucirea mării în bătaia soarelui de dimineață ochii pescarului au zărit curînd bărcile ce păreau niște puncte mici, negre, purtate de valuri.

— Aha, trag din greu la rame, exclamă el bucuros. A fost și azi o zi bună de pescuit. Vorbea de parcă ziua era pe sfîrșite, nu de-abia începuse. Dar la pescari ziua începe cu mult înaintea zilei obișnuite de lucru. În timp ce mîinile îi trebăluiau de zor, își făcea socoteala cît au pescuit pînă acum și dacă mai au pînă să-și realizeze planul lunar.

— Va să zică, planul brigăzii pe luna mai a fost de 40 000 kg pește. Mai sînt cîteva zile pînă să se termine luna și numai echipa lui Riță a pescuit singură aproape 50 000 kg, cu ce a mai pescuit și Feodorov cu ai lui am făcut pînă acum două planuri lunare.

Moș Vicol e pescar bătrîn, ar putea spune că s-a născut pescar, dar cite a învățat de cînd muncește în colectivă. Cînd socotește cît pește a prins brigada lor numai în două luni, se minunează. O mină de oameni au pescuit în acest timp pește cît să încarci un tren de 11 vagoane, a cite zece tone fiecare vagon.

Campania de pescuit a început de două luni, dar pregătirea ei s-a făcut din iarnă. Plini de inițiativă, la îndemnul comuniștilor, pescarii s-au hotărît să realizeze economii prin repararea temeinică a sculelor vechi, să le folosească și în acest an fără să cumpere altele noi. Și în timp ce moș Vicol, vorbea, bărcile se apropiaseră de mal.

Incepu din nou:
— Viața de pescar îți cere să fii și curajos.

Uneori marea se infurie, cum a fost nu de mult, săltîndu-și coama înspumată pe valuri cît casa. Atunci talienele sînt în pericol. Pescarii din echipa lui Riță Marin și din a comunistului Iacov Feodorov, în frunte cu membrii și candidații de partid, Deca Marin, Artiom Lazăr și Barlislov Feodor, au pornit în larg să salveze pescuitul și sculele. Au înfruntat marea și au învins-o. Sculele au scăpat tefere și ei s-au întors la mal cu sute de kilograme de pește.

— Ce faci, moș Vicol? Gata borșul? Moșul tresări și se rușină că se lăcase furat de vorbă și nu le-a ieșit înainte pe mal, cum e obiceiul.

— Gata, minzule! Dar voi ce ați făcut?
— Treabă bună. Ni s-au părut bărcile cam mici azi.

În acest timp pescarii descărcau bărcile și cîntăreau peștele. Prima a terminat echipa lui Riță. Macar Racoviță și Lovin Nichita duceau spre cîntar ultimul coș de pește. Moșul se apropie de ei:

— Ce zici, Marine, îl iscodi el, cu cît ne lăudăm azi?

Riță, șeful de echipă, adună cifrele scrise unele sub altele și spuse:

— Nene Vicol, azi am scos 8 500 kilograme. Bun, nu?

— Foarte bine!

— Echipa noastră, continuă Riță vorba, cu ce a pescuit azi, are peste 61 000 kilograme. Nu ne mai trebuie mult ca să ne realizăm planul anual.

— Atunci stăm bine, zise moș Vicol cu mîndrie.

— Stăm cu toții bine, îi răspunseră ceilalți pescari rîzînd. Dar să vedem dacă borșul e bun azi...

RAHILA TRANDAFIR
comuna Năvodari, regiunea Dobrogea

TREI PRIETENE

Cînd Mura Bortîș a fost în clasa întâia elementară, Berta Hălmăgean era în clasa a doua, iar Persida Posa în clasa a treia. De atunci sînt prietene... După ce au terminat școala au fost primite în organizația U.T.M. În anul trecut au cerut să lucreze în aceeași echipă din cadrul gospodăriei colective „7 Noiembrie” din Sebiș, raionul Gurahonț.

— Vreau să muncesc alături de voi — a spus într-o zi Berta prietenelor ei, Mura și Persida.

— Și noi dorim la fel — au răspuns amîndouă.

Dar prietenia dintre ele n-a cîmentat-o numai școala. Toate trei sînt soliste ale căminului cultural din satul natal Prăjești și toate trei joacă teatru. Au jucat în piesele „Ultima rădăcină”, „Dragoste, nu te pripă” și acum sînt distribuite în piesa „Înfloresc pomii”. Berta se pare a fi cea mai talentată, dar și prietenele ei se străduiesc să interpreteze bine rolurile ce le au. Au încercat să cînte toate trei și încercarea a dat rezultate, fiind aplaudate îndelung de către colectivizții din sat.

În primăvara acestui an au cerut să muncească la cultura plantelor și la grădina de zarzavat. Pînă în prezent toate trei au muncit la plivitul grîului, la ad-

ministrarea îngrășămintelor în sol, la semănatul porumbului, la întreținerea cartofilor și alte legume.

— În anul acesta vreau să realizez două sute zile-muncă — a spus Persida.

— Și eu la fel — a susținut Mura.

— Dar nici eu nu mă las mai prejos decît voi — a completat Berta.

Oamenii din sat știu că aceste tinere colectiviste sînt împreună și la horă, și la bibliotecă, și la șezătorile care sînt organizate în iarnă, și la cinematograful și pretutindeni. În ultimii doi ani au devenit cititoare pasionate și citește în special literatură agricolă.

— Vrem să știm cît mai mult despre cultura plantelor de cîmp unde vrem să ne specializăm... — a spus Mura.

Tovarășă Maria Marc, șefa de echipă, a confirmat pe deplin opinia oamenilor din satul Prăjești: cele trei prietene sînt fruntașe și la muncă în gospodăria colectivă și la celelalte activități culturale și obștești din sat.

VITALIE MUNTEANU
comuna Sebiș, regiunea Crișana

Deseori, oamenii vorbesc despre o meserie sau alta. De altfel, fiecare meserie își are frumusețea ei, iar cel ce o profesază are satisfacții de neînlocuit.

Colectivista Ștefana Sihară este crescătoare de păsări la G.A.C. „Maxim Gorki” din comuna Gheorghe Lazăr, raionul Slobozia. O meserie nouă, dar plină de bucurii și satisfacții. A fi crescătoare de păsări nu este un lucru simplu și ușor. Ștefana Sihară a învățat cu perseverență și pricepere la cursurile zootehnice, și-a însușit din fiecare carte și broșură citită cunoștințe noi cu privire la creșterea și îngrijirea puilor. A-

CRESCĂTOAREA DE PĂSĂRI

ceastă meserie n-o profesază de mult, dar dacă stai de vorbă cu dînsa, poți să-ți dai seama de priceperea ei în creșterea păsărilor.

„E o meserie frumoasă și plină de satisfacții” obișnuiește să spună deseori colectivista Ștefana Sihară, atunci cînd vorbește cuiva despre meseria ce și-a ales-o.

În fiecare zi, cu mult înainte de a se lumina de ziuă, colectivista Sihară este prezentă în hala crescătoriei. Imediat ce a intrat în hală o vezi înconjurată din toate părțile de pușori. Cu dragoste și pricepere, ea urmărește creșterea și dezvoltarea puilor pe care îi are încredințați, realizarea sporului de greutate prevăzut.

— Este una dintre cele mai pricepute și harnice crescătoare de păsări din colectiva noastră — spune președintele colectivei. — Are în îngrijirea sa un lot de peste 2 000 de pui, care, datorită bunei îngrijiri și respectării regulilor de igienă, n-a înregistrat nici o pierdere.

Secretul acestor rezultate constă de fapt în modul conștiincios cum Ștefana Sihară își îndeplinește îndatoririle, în strădania ei de a învăța mereu lucruri noi, de a-și însuși temeinic tainele meseriei pe care a îndrăgît-o.

ION IORDĂNESCU
comuna Gheorghe Lazăr,
regiunea București

Ferma de păsări a gospodăriei colective din comuna Strîmbu, regiunea Galați.

Aspect din secția cazangerie a Uzinelor „23 August” din Capitală.

SARJA

povestire de
IRIMIE STRA

În urmă urlau încolăcirile de lavă clocotindă ale oțelului din cuptoare; se zbăteau să se facă auzite semnalele locomotivei de serviciu, care ducea blumurile spre laminoare, încă fierbinți în cupele lor prismatice; podul rulant uruia nefiresc de înalt sub hala în care șarja apropiată strânsese emoția topitorilor într-o răsufare arzândă, înăbușită, ca aerul din jur.

De obicei urcam în fugă scara abruptă, îngustă și întortocheată ca un gând ascuțit; săream și cite trei trepte pentru a ajunge sus cu proba cit mai proaspătă, cit mai apropiată de temperatura din cuptor. Știam că ea o așteaptă la feș de emoționată ca și ortacii rămași la gurile învăpăiate ale uriașului ce-și presimțea sorocul.

Acum mă împingea acolo o altă chemare, ori poate un răspuns la o altă chemare, presimțită doar. Și eram reținut în același timp de îndoieli, de sfieli pe care nu mi le bănuiam. Mă prinsese un fel de teamă de mine însumi, în vreme ce-mă continuam împiedicat suișul, privindu-mi palmele brăzdate ca un câmp negru cu arături de șpan și rugină. Am palme pe care întotdeauna mi le-am crezut prea mari, prea butucănoase, pe care de cite ori făceam cunoștință cu o fată mi le ascundeam, de parcă le aveam de împrumut. Iar cînd îmbrăcam hainele cele mai bune, de sub manșetele imaculate, cu butoni aurii ale cămășii, această nepotrivire îmi sărea mai mult în ochi. Abia cînd rîsetele și privirile limpezi ale fetelor mă așteptau curioase și amuzate în același timp, uitam de toate și deveneam iarăși eu însumi.

Ajuns în fața ușii de tablă am ciocănit de două ori și am întârziat o clipă înainte de a păși pragul, așteptînd poate un răspuns. Niciodată n-am mai bătut în ușa laboratorului și nimeni n-a mai bătut vreodată. Pocnetul degetului lovit de tabla groasă și așa nu s-ar fi auzit în vacarmul asurzitor din jur. Totuși, acum am ezitat înainte de a intra. Am stat destul de mult în fața tablei blindate cu bare subțiri, puse cruciș și cu nituri dese, bombate, cu floarea albăstrie. N-am apăsat pe clanță decît după ce am auzit undeva în mine răsunînd ecoul: „Intră!”.

Am făcut toate acestea reținut poate și de amintirea primei zile cînd am văzut-o. Urcasem într-un sufler. Aduceam doar prima probă de oțel din viața mea. Ea însă nu mi-o găsise în mină și mi-a arătat dintr-o mișcare a umărului, dintre aparatele de măsurat, eprubete și retorte, afișul pe care scria strîmb: „Intrarea persoanelor străine de laborator interzisă!” Atunci i-am văzut și numele scris caligrafic pe o plăcuță șlefuită de sticlă.

Nu era frumoasă în înțelesul știut al cuvîntului, avînd pe chip întipărită severitatea pasiunii omului cuprins de răspunderea muncii sale. Părea oboseală, ochiul drept și-l ținea doar întredeschis, ceea ce o făcea ca zimbetul, cu care îmi primi mirarea întipărită pe față, să îi apară pe buzele pline, puțin oblic, vag ironic. Sprîncenele îi tremurau într-o arcuire continuă sub fruntea bombată și citeva șuvițe aspre de păr negru i se prelinseseră pe obraji palizi, spre rădăcina nasului, pe care citeva pistrii aurii păreau boabe fine de sudoare.

Incidentul a trecut neluat în seamă. M-am obișnuit să vin într-un sufler cu proba și să aștept răbdător complicatele experiențe care decideau soarta șarjei. Uneori laboranta mă privea pe furis, rîzînd crud în sine ea de spaima mea că oțelul n-ar putea fi bun. Oricum, nu e de joacă să rebutezi mij de tone de oțel, cit dă cuptorul nostru la fiecare șarjă.

Azi am intrat în laborator ca în prima zi, chiar mai tulburat. Poate și fiindcă aceasta era prima probă dintr-un oțel special, elaborat după o tehnologie nouă, poate și de altceva. Cînd a deschis ușa de luat probe am simțit un fel de ezitare bărbătească în ges-

tul prim-topitorului, înainte de a turna metalul lichid colec- lingură, în vreme ce cuș- gema și se zvircolea în chi- sale. O clipă l-am simțit p- momit de gîndul de a se r- el însuși cu proba sus, dar- babil că a simțit mîhnirea- m-ar fi cuprins lipsindu-mă- această bucurie.

În laborator așteptarea e- fel de înfrigurată. Deși tr- ora schimbului, chiar labor- principal rămăsese să vadă- zultatul. Intrînd pe ușa mi- a- bit, spunîndu-mi:

— Ușor, ușor tinere, să- verși..

Fata m-a privit din colțu- cu ochii luminoși și mari, a- ar fi vrut să spună ceva. O- mi s-a strîns inima pentru- Apoi m-am liniștit, vîzîr- calmă ca întotdeauna, pre- du-se să primească proba. fusese teamă, ghicindu-l- cupat pe „principal”. Poat- va avea încredere în e- va da proba altcuiva s-o fa-

Acum toate au trecut. O- se pregătesc să spargă ș- Cuptorul va mai geme o- apoi se va opîni și va lă- fișnească din el, cu un url- ușurare, pe canalul rinei, oala uriașă, șuvoiul clocotî- vîluit în jerba milioanele- scînteii albe, albastre, roșii.

Toate au trecut. Deși st- totuși m-am reîntors la lab- întors pentru a verifica înc- liză, dar știu că nu este a- l-am fiert ore în șir cu totii- e de cea mai bună calitate- analizele au fost bune. Și t- rator, m-am întors ca un s- care am ciocănit cu degetu- de firimituri de șpan și ru- am așteptat un moment, ap-

Am văzut-o din profil, am închis ușa. Mi-a apărut- lucirea șarjei care se împl- incendiu orbitor întreaga h- zimbit cu un ochi puțin înt- zimbet puțin oblic, poate- afară răzbătea pînă aici — oțelarilor, ciocnete de vagor- lui, pufăitul întretăiat al- clar vorba abia îngînată:

— Știam că ai să vii...

Sau poate a fost numai

M-am apropiat încet de- mină și în tăcere am privi- țime scurgerea fantastică

— Ce mină moale ai! - șoptind.

LA BORZEȘTI

Un vuiet cuprinse aerul.
De departe simțeam încordarea
Respirației mari și adînci.
Se părea că valurile se izbesc de stînci.
O înălțime sculptată în piatră
Erau cazanele și tuburile lungi;
Privirea mi se-ntoarse-nfiorată.

Timpul se oprise
Să însemne
Efortul complex în mișcare,
Unduoasa diversificare
A soarelui trimis a doua oară
Să lumineze noaptea de departe.

Omul-stăpîn
Îmi luă visul ca să-l poarte
Pe-ntînsul țării, pîn-la mare.
Să joace-n riuri și în zare —
Și să pătrundă adînc țărîna.
Mî se părea fantastic
Că pot atinge mina
Dirijorului, timpului.

MARIA OCTAVIAN

Pe Calea Griviței

Îmbrac în pulbere de stele,
Palpîtu înimii, ideia
Pe zid, la noile crenele,
De strajă stă, roșă scînteia.

Tăria mugurilor noi
Dă glas avîntului, prin schele.
O magistrală din castele
Am dat orașului altoi.

Și unde plumbii secerară,
Torentul zilelor acele;
De-a pururi, roșă primăvară

Preschimbă zarea în dantele,
Își trage seva seculară
Din anii grei, din zile grele...

MIRCEA COCIU

OMAGIU

Nu pot să dorm. Mi-e inima prea plină
Și gîndurile-mi fug mereu spre ei.
Azi am făcut mai mult cu o combină,
Azi iar înlocuiesc ca de-obicei
Barosul cu minusculul condei...

Azi am trecut 'nainte de plecare
Combinele să-mi vîd ca-n orice zi
Cum vin pe rînd la rampa de-nărcare
Și pleacă luminînd întreaga zare
Spre lanuri nesfîrșite în cîmpii.

Și am rămas acolo să le cînt,
Să-i cînt pe cei ce le-au făcut cu greu.
Ca un omagiu, pînă la pămînt
În fața lor, de rodul muncii sfînt
Se-apleacă creanga cîntecului meu.

FLORIAN SAIOC

Un
de

BĂTRÎNI ȘI TINERI DIN VALEA JIULUI

În 1921, ca delegat al mine-
rilor din Lupeni, Vasile Avră-
muș s-a prezentat în fața pa-
tronilor cerind satisfacerea ur-
mătoarelor revendicări: mări-
rea salariilor, asigurarea unor
condiții omenești de lucru și
reangajarea tuturor ortacilor
șomeri de ani de zile.

Drept răspuns, patronii l-au
concediat pe loc, iar apoi, dîn-
du-l pe mâinile jandarmilor, au
menționat că este vorba de un
„activ și periculos comunist”.
„Comunist?” Vasile Avrămuș
auzea atunci pentru întâia oară
cuvîntul acesta. „Care va să
zică, s-a gândit bătrînul, un om
care vine să-și ceară drepturile
și nu se teme de biciul stăpînu-
lui, înseamnă că este comu-
nist? Foarte bine”. Și din clipa
aceea s-a simțit mîndru de
noua sa „denumire”.

Din păcate, Vasile Avrămuș
n-a mai trăit mult timp. Îmbă-
trînit înainte de vreme, paraliz-
zat de reumatism și sufocat de
silicoză, bătrînul s-a stins încă
în toamna aceluiași an, lăsîndu-
și întreaga familie în grija
celui mai mare dintre băieții
săi. De fapt, Ion Avrămuș îm-
plinisese în anul acela abia 15
ani. Cu toate acestea, la fel ca
și înaintașul său, tînărul Ion a
trebuit să coboare în adîncurile
minelor și, la lumina tremurîndă
a opaiului, să sfărîme cu
tîrnăcopul coasta dură a mun-
telui. La fel ca părintele său, el
a cunoscut pe rînd munca isto-
vitoare, huiduielile patronilor,
spectrul șomajului și teribilele
explozii ale gazului de mină,
care transformau într-o clipă
galeriile și abatajele în adevă-
rate cimitire. În 1929 ia parte
activă la greva minerilor din
Lupeni (curaj plătit apoi cu
luni de zile de închisoare), iar
în 1944, îndată după 23 August,
devine membru al Partidului
Comunist Român.

★

Să facem acum un salt de a-
proximativ nouăsprezece ani și
să ne oprim în... sala de apel a
minei Vulcan!

11 iunie 1963: Cuprinși de
un entuziasm general sute de
muncitori ai exploatarei ovațio-
nează și aplaudă prelung pe cei
28 de membri ai brigăzii com-
plexe „6 August”, autorii celei
mai rapide înaintări obținute
pînă astăzi de un colectiv al
Văii Jiului. Într-o singură lună
bravii lor tovarăși au izbutit să

realizeze în steril o galerie de
341 metri, depășindu-și cu 41
metri propriul angajament și
doborînd cu acest prilej ve-
chiul record.

Emoționați, ținînd în brațe
florile oferite de către dragii
lor ortaci, cei 28 de membri ai
colectivului ascultă felicitările
și urările vorbitorilor. Pentru
doi dintre ei — Gheorghe Mol-
nar și Ilie Jiboancă — bucuria
succesului nu mai cunoaște cu
adevărat hotare. În urmă cu ci-
teva zile, la propunerea comite-
tului de partid al exploatarei,
cei doi tineri au fost primiți
direct în rîndurile membrilor
de partid, fără a li se mai cere
obișnuitul stadiu de candida-
tură.

„Ei bine, ce legătură există
între evenimentul sărbătoresc,
relatat mai sus, și cele două
istorii adevărate desprinse din
trecutul neguros al Văii Jiului?

Aparent nici una. Brigada „6
August”, a obținut remar-
cabila performanță, datorită,
pe de o parte, hărniciei
membrilor săi, pe de alta, mo-
dernului utilaj întrebuintat pen-
tru săparea galeriei.

De fapt toate succesele remar-
cabile dobîndite azi de către
minerii Văii Jiului, sînt strîns
legate de introducerea celor
mai moderne mijloace de pro-
ducție. Statul alocă numai în a-
ceastă privință aproximativ 100

În afară de acestea, creșterea
anuală a ciștiului, înlocui-
rea cocioabelor insalubre
prin blocuri moderne, grija
deosebită acordată protecției
muncii (introducerea perfora-
jului umed, captarea prafului
silicogen prin aparate și măști
speciale) — și multe altele —
au dat tinerei generații de bă-
ieți un nou ritm de muncă și o
nouă prețuire a meseriei de
miner.

„Și totuși, impunătoarele
succese realizate astăzi de că-
tre brigăzile din Valea Jiului
nu pot fi despărțite de sacrifi-
ciile, lupta dîră și iscusința
vechilor generații de mineri.
Dar mai bine să dăm cuvîntul
comunistului Traian Gherman,
unul dintre cei trei maiștri ai
brigăzii „6 August”:

— Toate cunoștințele, întreaga
pricepere și dragoste pentru
noua mea meserie mi-au fost
dăruite de către șeful și „pro-
fesorul” meu Ion Avrămuș. N-aș
fi izbutit să devin atît de repe-
de miner, iar apoi, pe rînd, șef
de brigadă și maestru, fără aju-
torul nemijlocit al bătrînului
meu șef de brigadă. Tot ce-am
învățat de la Ion Avrămuș am
transmis mai departe tinerilor
din brigada mea.

De fapt, lucrurile povestite
de Traian Gherman se potri-
vesc de minune cu sute de

PUIU MANU

Și am știut și eu, și dacă într-adevăr a spus-o, a
știut și ea că nu e adevărat. Fiindcă eu îmi cunoș-
team prea bine palmele negre, butucănoase, cu șan-
turile ca de lut ale urmelor de șpan și rugină care
le brăzdau. Îmi cunoșteam fiecare deget și de aceea
i-am fost recunoscător pentru această nevinovată
minciună. I-am strîns grijuliu mîna mică și albă, fra-
gilă ca o retortă, între degetele mele mari, privin-
du-i chipul străluminat de minunea șarjei.

— Ai ochii atît de calzi, luminoși...

A fost întâia dată cînd am vorbit și eu în șoaptă;
noi oțelarii sîntem deprinși să vorbim cu glas tună-
tor, înalt. Și n-am mințit. Ea avea într-adevăr ochii
mari, luminoși.

Șarja s-a terminat. În laborator s-a lăsat întune-
ricul. Lucrurile au primit contururi ciudate. Parcă s-a
lăsat și frigul. E mult mai cald lîngă cuptor, la do-
goarea oțelului clocotit.

Ne-am despărțit tăcuți. Am plecat parcă dansînd.
Ea mă petrecea cu ochii din fața ferestrelor luminate
de cuptoare. Și zîmbea la fel de enigmatic, puțin oblic,
cu un ochi întredeschis.

INGINERUL-ȘEF ADJUNCT

A venit la Săvinești în februarie 1956.
De la Buhuși, unde s-a născut, pînă la
Săvinești, nu e departe: doar 40 km. To-
tuși, Vasile Tistu a parcurs distanța a-
ceasta în vreo... 20 de ani... De ce? Pen-
tru că atunci cînd era copil, Săvineștiul,
un sîtuc oarecare, n-avea cu ce să-l is-
pitească...

Rămas orfan, Vasile Tistu s-a mutat la
niște rude în Ardeal și a început să mun-
cească la o fabrică de vase emailate. S-a
zbătut să urmeze liceul în particular. N-a
izbutit să facă decît vreo două clase. Cu
două clase liceale, evident, n-ar fi putut
ajunge niciodată inginer la Săvinești...
Deși, repet, Săvineștiul, chiar și în 1948—
1949, încă nu avea cu ce îl ispiti.

Statul democrat-popular începuse a des-
chide larg tineretului porțile învățămîn-
tului de toate gradele.

În 1949, Vasile Tistu a fost trimis la
școala specială de 3 ani. Terminînd școala
specială, s-a înscris la Politehnica din
București, facultatea electro-tehnică. În
1956 și-a luat examenul de stat, iar în
1958 a venit la Săvinești ca diriginte de
lucrări-montaj mecanică-energetică...

De data aceasta, Săvineștiul avea cu ce
îl ispiti: uzina de fire și fibre sintetice,
cea dintîi uzină de acest fel de la noi,
floare mîndră din grădina socialismului.

Fostul muncitor la o fabrică de vase
emailate din Ardeal a luat în primire o
funcție de mare răspundere, dar pe mă-
sura posibilităților lui: energetic-șef al
uzinei...

Energie electrică, aer, abur, azot, iată
elementele cu care a început a lucra in-

ginerul Vasile Tistu. Este împede că de
corectă și de promptă mînuire a acestor
elemente depindea activitatea tuturor sec-
țiilor, întregul proces de producție. Dar
fostul muncitor Vasile Tistu își cunoștea
meseria. Mai mult decît atît, i se mai
dăduse o răspundere: conducerea secției
de automatizare. La cîteva luni, în secția
automatizare au apărut o serie de inovații:
instalația de fixare a fibrelor în autoclave
a fost înlocuită cu o instalație de fi-
xare cu infraroșii. De ce? Vechea insta-
lație păstra o umiditate prea mare a fi-
brelor; noua instalație reducea umidita-
tea de la 12 la sută la 5-6 la sută și în-
lătura complet efortul manual. Trebuie
spus că vechea instalație n-a fost pără-
sită pur și simplu, ci adaptată, gospodă-
rește, la o altă linie a fluxului tehnologic.

Iată deci că distanța Buhuși-Săvinești
a fost parcursă de Vasile Tistu în vreo
20 de ani... Din acești 20 de ani, vreo 14
sînt „ani-școală”...

— Mai adăugați-cinci!

— Care anume?

— Anii de cînd muncesc în uzină... Sînt
și aceștia ani-școală...

Exact... Noi ani de școală nouă, pe care
absolvindu-i, energeticul-șef a fost numit
inginer-șef adjunct al uzinei, cu proble-
mele mecano-energetice. Cît privește ani-
școală... aceștia continuă. Mai ales că Va-
sile Tistu n-a împlinit decît 37 de ani...

DRAGOȘ VICOL

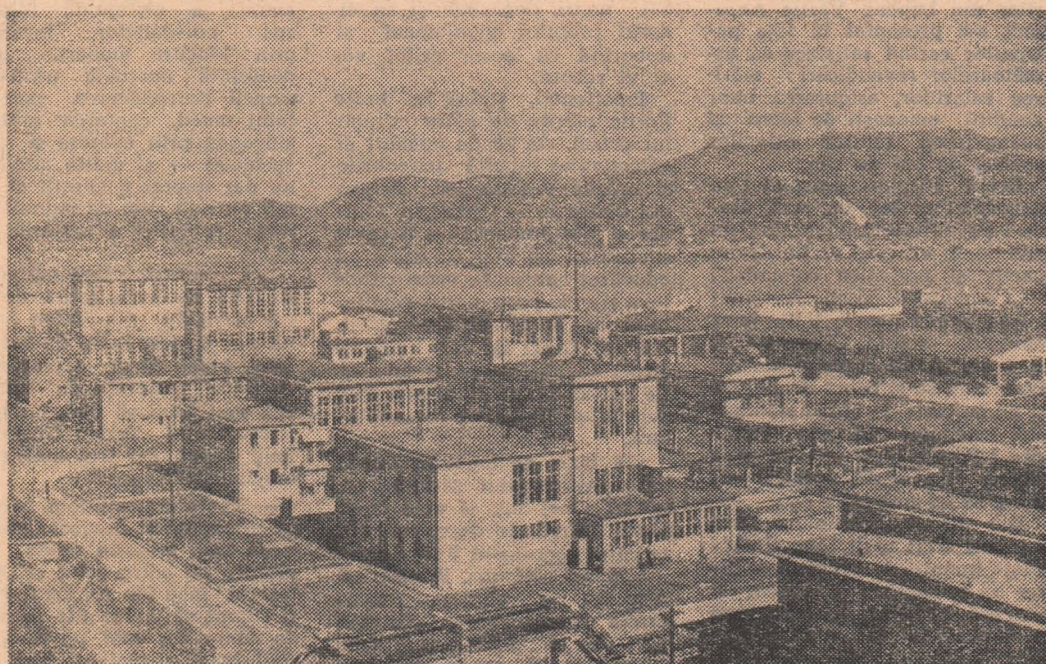
milioane de lei anual. Nu e de
mirare, deci, că vechile unelte
de minerit au trecut de mult în
lada cu vechituri a istoriei. În
locul tîrnăcopului au apărut, pe
rînd, perforatoarele pneumatice,
havezele, combinele; în locul
coșului de nuiel, crațarele me-
canice, mașinile electrice de
încărcat și locomotivele diesel
de transport; în locul lămpașu-
lui, lumina electrică etc. Creș-
terea producției și productivi-
tății muncii (posibile și prin
redeschiderea unor vechi mine
părăsite de capitaliști, precum
și prin darea în exploatare a
unor noi zăcăminte) au deter-
minat, printre altele, și constru-
irea marilor unități industriale
din Valea Jiului: termocentrala
de la Paroșeni și moderna pre-
parație de la Coroești.

alte istorisiri asemănătoare.
Mîi de tineri, sosind în Valea
Jiului, începînd cu anul 1946,
au găsit în aceste locuri un pu-
ternic colectiv muncitoresc,
legat prin vechi tradiții revo-
luționare și deprins din tată
în fiu cu meșteșugul mineritu-
lui.

Priceperea și conștiința revo-
luționară a lui Ion Avrămuș,
moștenită de la nefericitul său
înaintaș, a rodit în mîntea și
brațele harnice a sute de tineri.
Printre aceștia se numără și
Traian Gherman, care la rîn-
du-i a calificat peste 200 de
proaspeți mineri, mulți dintre ei
devenind apoi pe rînd șefi de
echipă, șefi de brigadă, maiștri
și chiar ingineri.

LIVIU MAIOR

Uzina chimică Rîșnov — vedere generală.

Uzina chimică Rîșnov — vedere generală.

ARACETUL

Ne-am obișnuit ca atunci când spunem „mase plastice” să înțelegem că este vorba de lighiane, farfurii, salatiere, solnițe, coșulețe de piine și piață, piepteni, flori și alte obiecte de uz casnic sau personal. Din mase plastice știm că se confecționează astăzi nenumărate piese pentru industria constructoare de mașini, electrotehnică, pentru transporturi și agricultură.

Dar masele plastice sînt prezente și în pereții, dușumelele, coloanele unor clădiri, în îmbinările invizibile ale mobilei, în copertele cărților, oferind acestora trănicie și un aspect agreabil. În aceste domenii masele plastice îmbracă forma unor adezivi (substanțe chimice cu ajutorul cărora se lipesc diferite obiecte) sau lianți (substanțe care leagă sau dau consistență diferitelor soluții sau materiale) care înlocuiesc cu succes cleiul, cuiele și soluțiile clasice de apretat.

Lianții și adezivii plastici sînt deosebit de folositori și economici. La baza fabricării lor stă aracetul, material plastic pro-

pus la Uzina chimică din Rîșnov. Aracetul se utilizează azi pe scară largă în diferite domenii de activitate. În construcții, de pildă, este tot mai cunoscut numele de vinacet — vopsea plastică, care are o bună aderență, se întinde uniform, are un aspect plăcut.

Tot pe bază de aracet se prepară adezivi cu ajutorul cărora se aplică parchetul lamelar direct pe beton. Se extinde, de asemenea, aplicarea covorașelor de policlorură de vinil pe suport textil.

Constructorii noștri au experimentat în ultimul timp un nou material de construcții: varul plastic, care este un var obișnuit ce conține lianți și adezivi, pe bază de material plastic — respectiv aracet.

Specialiștii din industria lemnului sînt pe cale să îmbunătățească simțitor procesul tehnologic de lipire a furnirului, în special pe cant, de îmbinare a ramelor de lemn de orice esență. La îndemina lor stau adezivii și lianții plastici realizați de industria chimică. De asemenea, folosirea lor în in-

dustria poligrafică poate duce la eliminarea tuturor cusăturilor la broșare și a altor manopere costisitoare.

Aracetul are căi larg deschise în multe domenii. Să ne oprim la câteva exemple concludente. Primul: valorificarea deșeurilor de talpă în industria de pielărie și încălțăminte. Prin alcătuirea unei mase legată cu branț sintetic după operația de calandrare a acesteia se obține o talpă elastică, ieftină și deosebit de durabilă. Adezivii și lianții plastici se pot folosi și în irigații. Impregnarea pereților canalelor cu aceste materiale consolidează terenul și oprește orice fel de scurgere.

Dacă mai adăugăm la acestea și experimentările făcute cu succes la întreținerea șoselelor și a căilor ferate ne putem forma o imagine asupra multiplelor domenii de aplicare a adezivilor și lianților plastici obținuți din aracet.

S. SIGARTĂU

CARNEA VEGETALĂ

Ciupercilor comestibile li s-a mai dat, pe drept cuvînt, și denumirea de „carne vegetală”. În adevăr, ele sînt bogate în albumine, hidrați de carbon, acizi organici — compuși mult asemănători cu cei din carnea animală. Sînt bine cunoscute și apreciate de acum soiurile de ciuperci „Cremul de Băneasa”, „Cremușoara” ș.a., ameliorate de către cercetătorii Stațiunii experimentale de la Băneasa.

Ciupercii comestibili a fost introdusă în cultură de peste 100 de ani, fiind selecționată de către om din ciupercile spontane: ciupercii albă de bălegar, ciupercii albă de pășune etc. Pentru cultura ciupercilor comestibile se pot folosi diferite spații cum sînt serele și răsadnițele, serele pentru forșat vița, bordeiele, beciurile, spații de care dispune orice gospodărie colectivă. Limitele temperaturii de creștere și dezvoltare a ciupercii sînt cuprinse între 12—18° C, iar ca substrat nutritiv pentru această cultură se folosește gunoiul proaspăt de cal. Din circa 10 tone gunoi pot fi amenajați 100-110 m.p. de cultură.

Gunoiul din platformă se întoarce la 4-5 zile, cînd temperatura a depășit 65-70° C, operația aceasta se repetă de 4 ori la intervalul de timp amintit. În timpul întoarcerii gunoiului trebuie să fie bine scuturat cu furcile spre a se crea condiții de dezvoltare a bacteri-

ilor aerobe, activatoare ale fermentației. După 18-24 de zile, gunoiul este transformat în substrat nutritiv pentru cultura ciupercii comestibile. Un substrat optim trebuie să nu fie mucegăit, să fie fermentat în platforme, strîns în mînă să nu lase să se scurgă apa, ci numai să umezească mîna, paiete să se rupă ușor, să nu prezinte miros de amoniac, iar culoarea să fie brună negricioasă. Așezarea substratului nutritiv se poate executa sub formă de biloane (straturi de cultură), cu înălțimea de 30 cm cît și în lăzi, atît pe sol cît și pe stelaje.

Însămînțarea are loc cînd temperatura din substrat a scăzut sub 30° C. Pentru un metru pătrat substrat de cultură se deschid 20-26 cuiburi, folosindu-se miceliu de ciuperci produs în condiții de laborator. Cu o rolă de miceliu se poate însămînța o suprafață de 2,5 m.p. Rola de miceliu se rupe mai întîi în 6 părți egale care se fragmentează la rîndul lor în alte 10 părți. Ele se introduc în bilon la o adîncime de 2 cm. După un interval de 15-20 zile de la însămînțare, în jurul cuiburilor se observă că miceliul ciupercii formează o țesătură deasă de filamente albicioase-cenușii. În această perioadă se execută acoperirea substratului și al cuiburilor cu un amestec de nisip, turbă și pămînt de țelină în grosime de 1,5-2,5 cm și apoi se menține temperatura de 15-16° C și umiditatea de 85-90 la sută, cu aerisire moderată.

După 35-40 zile de la însămînțare se obține prima producție de ciuperci. Apoi, timp de 45-90 zile se mai fac circa 20-30 recoltări. De pe un metru pătrat se pot obține în total pînă la 6 kg ciuperci.

Cultura ciupercilor aduce gospodăriei venituri bune cerînd investiții minime. Consiliul Superior al Agricul-

TOXIINFECȚIILE ALIMENTARE

În lunile calde ale anului se întîmplă, uneori, ca membrii aceleiași familii sau chiar persoane străine unele de altele, dar care au mîncat din aceleași alimente, să se îmbolnăvească pe neașteptate. În aceste cazuri e vorba, de cele mai multe ori, de boli cunoscute sub denumirea de toxiinfecții alimentare, care apar fie ca intoxicații alimentare, fie ca infecții alimentare.

Intoxicațiile alimentare apar după consumarea unor alimente alterate (salamuri, pește, șuncă, conserve etc.). În aceste alimente alterate se dezvoltă în număr mare bacilii botulinici, ale căror toxine (otrăvuri) pătrund în organismul omului provocă boala cunoscută sub denumirea de botulism. Bolnavul are grețuri, vărsături, dureri abdominale, amețeli.

Spre deosebire de intoxicațiile alimentare, infecțiile alimentare apar după consumarea unor produse nealterate, însă care sînt infectate cu diferiți microbi, dintre care cei mai periculoși sînt salmonellele. Acești microbi provoacă la om boala cunoscută sub numele de salmoneloză, care survine mai ales după consumarea cărnii tocate sau piftiei, ori după folosirea laptelui și a ouălor de rață sau gîscă infectate cu microbii salmonellei. Forma cea mai des întîlnită a infecțiilor alimentare este cea gastro-intestinală, în care bolnavul are grețuri, vărsături, scaune cu sînge, iar în cazuri grave — febră mare cu frisoane, cîrcei în mușchii gambelor etc.

Pentru a preveni toxiinfecțiile alimentare trebuie, în primul rînd, să evităm folosirea alimentelor alterate ca gust sau aspect. În timpul verii, alimentele vor fi păstrate la gheață sau în beciuri și se va evita consumarea cărnii sub formă de tocătură. Carnea să fie bine fiartă sau prăjită, în bucăți cît mai mici. De asemenea, trebuie să fierbem bine laptele și ouăle, mai ales cînd e vorba de ouăle de rață sau de gîscă, care pot fi infectate cu microbii salmonellei. Mîncărurile cu carne (fasole, mazăre etc.) să fie consumate îndată după pregătire. Iar atunci cînd au fost totuși păstrate timp mai îndelungat, să fie consumate numai după ce au fost date în clocot.

Dr. B. GRIGORE

CURIOZITĂȚI • CURIOZITĂȚI

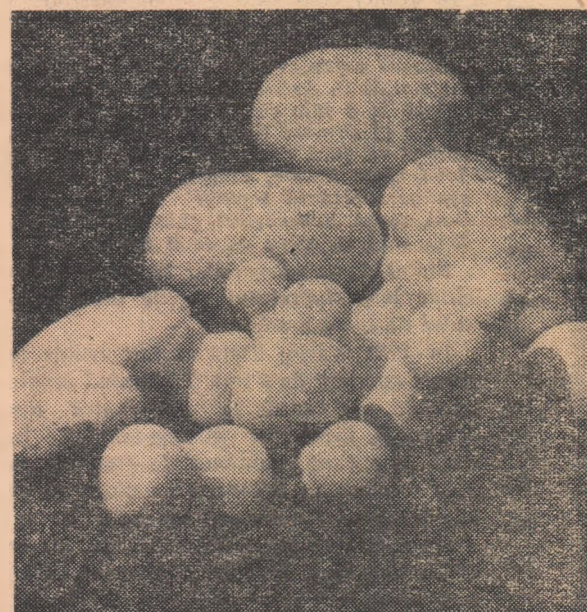
● În orașul Amsterdam din Olanda există una din cele mai înguste străzi din lume. E vorba de strada Trompeterstag care are numai 81 cm lățime. Transportul obiectelor mai voluminoase pe această stradă se face, desigur, cu multe greutăți. Totuși, aici există magazine, ateliere și locuințe ca pe orice stradă obișnuită. Vecinii care locuiesc pe o parte și pe alta a străzii își fac reciproc serviciul, spălîndu-și unii altora geamurile, își udă florile etc.

● De necrezut... Și totuși, faptul s-a petrecut nu demult în satul japonez Sado. Aici, găina unui țăran fă-

cea în mod obișnuit 1-2 ouă pe zi. Într-o lună ea a ouat, de pildă 57 de ouă, în alta — 150, iar în alta — 160 de ouă. Recordul l-a bătut însă o dată cînd într-o singură zi a făcut 13 ouă.

Cercetate de către experți, toate aceste ouă au fost găsite normale.

● În pădurile tropicale din America de Sud crește un copac ale cărui frunze secretă un fel de suc foarte asemănător laptelui. Sucul este foarte gustos și hrîntor. Lăsat să stea o oră-două, acest suc face chiar și... caimac.

turii a organizat două cursuri de specializare în cultura ciupercilor comestibile, cu o durată de 45-60 zile. Ele au fost frecventate de peste 50 delegați din diferite gospodării agricole colective. Încă din toamna acestui an numeroase gospodării vor organiza ciupercării proprii.

N. MATEESCU
biolog — cercetător principal la Stațiunea experimentală de preparate microbiologice

Din toată lumea

AGENDA INTERNAȚIONALĂ

● Acum, în anotimpul verii, oamenii de pretutindeni le place drumeția. Nu din plăcere însă au plecat la drum 90 de tineri englezi din Londra ca să ajungă tocmai în Grecia, pînă în ziua de 6 august.

Cu 18 ani în urmă la această dată, pe pămîntul Japoniei, la Hiroșima, a fost lansată prima bombă atomică. Cu acest prilej tinerii englezi despre care am pomenit au hotărît să organizeze un marș al păcii. Ei se opresc în multe localități din țările occidentale, participînd la mitinguri și demonstrații împreună cu populația locală, cerînd crearea condițiilor pentru statornicirea unei păci trainice. Marșul se va încheia printr-o mare demonstrație publică la Atena, în ziua de 6 august.

În preajma tragicei aniversări, lupta poporului japonez împotriva pericolului atomic se întefiște. Submarinele atomice ale S.U.A. care staționează în porturile japoneze, bazele militare ale S.U.A. pe pămîntul japonez trezesc mînia poporului. 400 mame au demonstrat de curînd pe străzile capitalei cerînd interzicerea intrării submarinelor nucleare americane în porturile Japoniei și desființarea bazei militare americane din Tokio. O rezoluție cu un conținut protestatar asemănător a adoptat, de asemenea, și Consiliul municipal al orașului Okayama. În rezoluție se arată că transformarea porturilor japoneze în baze de submarine atomice și prezența pe teritoriul japonez a avioanelor purtătoare de arme nucleare implică o mare primejdie.

● În cadrul dezbaterilor din Consiliul de Securitate privind situația teritoriilor africane aflate sub dominația colonialistă portugheză, Republica Ghana, Marocul și Filipinele au prezentat un proiect de rezoluție în numele țărilor afro-asiatice. În acest document se condamnă atitudinea guvernului portughez care acționează în teritoriile aflate sub dominația sa colonială contrar principiilor Cartei O.N.U. Proiectul de rezoluție, cere, printre altele, ca toate statele să se abțină de la a mai acorda ajutor guvernului portughez în vederea continuării reprimării populației din teritoriile africane și, în primul rînd, de a nu mai livra arme și muniții. Este semnificativ faptul că reprezentanții unor puteri interesate în menținerea sistemului colonial (Marea Britanie, S.U.A., Franța și ciankașistul) au respins proiectul de rezoluție. Vorba ceea: „corb la corb nu-și scoate ochii”...

● Lupta de eliberare din Vietnamul de sud a înregistrat în ultima vreme noi succese. La 26 iulie forțele patriotice au eliberat cinci „state strategice”. Cu cîteva zile înainte un alt „sat strategic” a fost eliberat. Speranțele diemiștilor că prin izolarea țăranilor în lagărele de concentrare denumite „state strategice” forțele patriotice se vor vedea lipsite de sprijinul populației, se dovedesc deșarte. Creșterea luptei de eliberare, însușele diemiștilor instruiți de americani, trezește la Washington regrete amare pentru banii și oamenii prăpădiți. Persoane oficiale sînt nevoite să recunoască lipsa de utilitate a ajutorului acordat unui regim putred. Senatorul Mike Mansfield de pildă arată că S.U.A. au cheltuit în ultimii nouă ani 2.300.000 dolari pentru sprijinirea dictaturii lui Ngo Dinh Diem, ca acum, după ațîția ani, Vietnamul de sud „...să fie de-abia la început în ceea ce privește înfruntarea gravelor sale probleme interne”.

Tineri din Olanda pregătindu-se pentru marșul păcii

UN ÎNCEPUT BUN

În întreaga lume, oamenii au primit cu satisfacție știrea care a sosit de la Moscova: reprezentanții Uniunii Sovietice, Statelor Unite ale Americii și Marii Britanii au căzut de acord să semneze Tratatul privind încetarea experiențelor cu arma nucleară în spațiul cosmic, în atmosferă și sub apă. Aceasta constituie fără îndoială o victorie a rațiunii umane, un succes al forțelor care luptă împotriva războiului, pentru instaurarea unei păci trainice pe pămînt.

Nu există colț al frămîntatei noastre planete în care oamenii dornici de pace să nu prețuiască eforturile depuse de Uniunea Sovietică și de celelalte țări socialiste pentru ca otrăvita ciupercă a exploziilor atomice să nu mai întunece nicodată și nicăieri zăritele, pentru ca aerul pe care-l respirăm să nu se mai încarce cu radioactivitatea pe care o degajă fiecare explozie.

În toate țările pămîntului ecoul stîrnit de Tratatul încheiat la Moscova a fost cit se poate de favorabil. Într-o cuvîntare ținută la televiziunea americană, președintele S.U.A., John Kennedy, a cerut Senatului să rati-

fiace Tratatul. Ministrul de Externe al Marii Britanii, lordul Home, a apreciat Tratatul ca fiind un act din cele mai importante. Primii miniștri ai Canadei, Finlandei, Algeriei, Israelului și ai altor țări s-au declarat intru totul de acord cu prevederile Tratatului încheiat la Moscova. Conducătorii Indiei, Australiei, Irlandei și ai altor state au și anunțat că vor semna și ei Tratatul alături de participanții inițiali (după cum se știe Tratatul parafat la Moscova este deschis tuturor statelor care vîr să i se alăture).

Un ziarist american a asemuit importantul act unei rîndnici vestitoare de zile senine. O vorbă înțeleaptă spune însă pe drept cuvînt că o singură rîndnică nu înseamnă primăvară. Dacă popoarele — atît cele din țările socialiste cit și cele din țările capitaliste — au primit cu un sentiment de ușurare acordul de la Moscova, aceasta este pentru că ele văd într-însul nu un capăt, ci un început de drum. Așa cum sublinia primul ministru al Uniunii Sovietice, N. S. Hrușciiov, în interviul acordat ziarelor „Pravda” și „Izvestia”, „interzicerea experiențelor cu arma nucleară nu înseamnă încă încetarea cursei înarmărilor și deci prin ea însăși nu poate să preîntîmpine primejdia de război”.

Războiul nu poate fi eliminat din viața societății decît prin reducerea treptată și apoi distrugerea totală a mijloacelor de luptă. Nimeni nu-și închipuie că o asemenea sarcină se poate realiza bătînd din palme. Dar

acum, după încheierea cu succes a tratatelor de la Moscova, oamenii își pun pe drept cuvînt întrebarea: oare dacă cele trei mari puteri participante la tratative au găsit mijloacele de a ajunge la o înțelegere privind încetarea experiențelor nucleare, de ce n-ar continua ele eforturile pentru a înlătura una cîte una piedicile care mai stau în calea drumului spre pace?

Așa cum a propus Uniunea Sovietică s-ar putea încheia un pact de neagresiune între statele participante la Pactul militar Nord-Atlantic și între țările participante la Tratatul de la Varșovia. O altă piedică în drumul spre pace ar putea fi înlăturată prin reglementarea problemei germane — reglementare de atîtea ori propusă de statele socialiste. Ar fi, în sfîrșit, de mare folos pentru asigurarea păcii ca statele să înghețe sau chiar să reducă treptat cheltuielile pe care le fac pe tărîmul pregătirilor militare.

Popoarele socotesc că ar fi mai bine ca banii să fie cheltuiți pentru sănătatea oamenilor, pentru îmbunătățirea vieții lor, decît pentru submarine a căror încărcătură poate ucide mii și mii de oameni și otrăvi aerul pe care l-ar respira eventualii supraviețuitori.

Acum, după încheierea Tratatului privind încetarea experiențelor nucleare, și-a reluat activitatea la Geneva, Conferința Comitetului celor 18 state pentru dezarmare (după cum se știe din „Comitetul celor 18” face parte și țara noastră). Auspiciile de lucru ale Conferinței sînt bune. La Moscova s-a făcut un început bun. Oamenii cinstiți de pretutindeni nu-și vor precupeți eforturile pentru ca acest început să fie continuat, pentru ca speranțele lor de pace și înțelegere să se împlinească.

R. ȚULESCU

note politice · note politice

Intr-un sat din Abruzzo

Ca în secvențele unor filme neorealiste italiene, satul Saputelli, cocoțat pe o costișe golașe de munte, e format din cîteva căsuțe șubrede, dărăpănate. Satul e întretăiat de ulițe strîmbe, desfundate, fără canale de scurgere. În Saputelli nu există lumină electrică, așa că sătenii de aici habar n-au de radio, cinema, televiziune. Izolat de principalele căi de comunicație, ascuns în adîncurile munților Abruzzo, nefigurînd pe hărțile frumos colorate ce stau la îndemîna turiștilor, acest sat poate fi luat ca prototip al mizeriei seculare, ce cuprinde regiuni întinse, îndeosebi în sudul Italiei.

Casele acestui sat, care zece luni din an este acoperit de zăpadă, abia rezistă vînturilor. Ele au un mobilier sumar, oamenii se hrănesc prost și sînt îmbrăcați ca vai de lume. Aproape în fiecare familie găsești un bolnav, în special copii — scria în „Unita” cel care poposise, singurul în ultimii cinci ani, la Saputelli, ziaristul comunist Fabricio. El mai arată că satul este atît de sărac încît oamenii care sînt mai în putere fug de acasă

căutînd muncă și pîine pe alte meleaguri. Ce trimit de acolo abia ajunge pentru ca cei rămași în sat să nu piară de foame. „La Saputelli te întîmpină o atmosferă jalnică. În sat nu-l găsești acasă pe toți oamenii decît 2—3 luni pe an. Incolu nu rămîn decît femeile cu copiii, bătrînii și invalizii, încît satului Saputelli pe bună dreptate i se spune un „sat al morții”.

Un domn „onorabil”

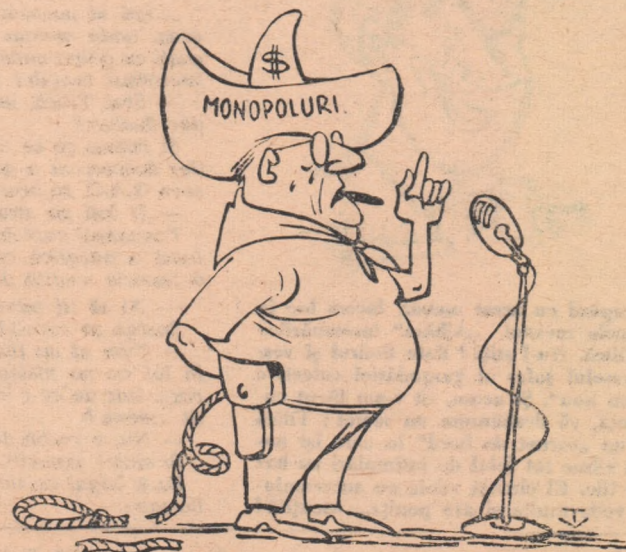
Domnul Allain Duvoir, persoană onorabilă, cunoscut drept „om integru, capabil și patriot” a căzut, tocmai acum, la bătrînețe, victimă unui scandal care l-a scos din minți, după cum singur recunoaște.

Dar să vedem de ce a fost „scos din minți” un tip cu platformă solidă în lumea bună pariziană. Duvoir are 66 de ani, patru copii și multe, foarte multe relații. Este și acționar la o fabrică de medicamente, are și un sanatoriu particular. În plus, este coacșionar la ziarul ultrareacționar „L'Aurore”. Cu alte cuvînt, un om tare, plin de influență, un om interesant pentru multă lume. Așa arată... fațada. În umbră, dom-

nul Duvoir, onorabil tată de familie și cetățean remarcabil, se ocupă cu trafic de medicamente și... carne vie. Adică? În sanatoriul său, situat nu în Franța, ci în minuscula Republică San Marino, interna de preferință fete tinere, care aveau neplăceri. După un timp oarecare, după ce pacientele nășteau sau avortau, erau expediate direct în casele de toleranță din Rio de Janeiro, Hongkong, Japonia, precum și în haremurile din Arabia Saudită. Copiii născuți în clinică erau și ei vinduți unor persoane din alte țări. Afacerea, care l-a mers din 1954, i-a adus lui Duvoir și clicii sale profituri extern de substanțiale.

Acum însă, după ce „din greșeală” a fost expediat într-o casă de toleranță și fiica unui mare industriaș, poliția a dat de urma adevăratelor afaceri prea puțin onorabile ale „respectabilului” Duvoir. Scandalul e în curs. Un fapt însă este esențial și anume că societatea capitalistă creează condiții prielnice unor asemenea creaturi odioase, care își ridică piedestal de virtute și huzur din practicarea celor mai sinistre „meserii” asociale din cîte există în lumea unde rege e aurul.

P. TĂTARU

— E o calomnie că noi n-am dori reinnodarea legăturilor cu poporul cuban!...

